

„Gyermekek Őfelsége.”

— Hogyan gondoljanak a gyermekre a harcolók és az itthonmaradottak? —

Irta: Egy lelkipásztor. (*Udvardy Sándor*)

„És előfogván egy gyermeket, közéljük állítá azt; és ölébe vévén azt, mondá nékik: A ki az ilyen gyermekek közül egyet befogad az én nevemben, engem fogad be; és a ki engem befogad, nem engem fogad be, hanem azt, aki engem elbocsátott.”

Márk ev. 9. r. 36—37 v.

Magyarország ezredéves fáját immár két eszten-deje tépi, rázza a legnagyobb vihar. Ifju virágai, érett gyümölcsei ezrével hullanak a földre. A nagy ítéletidőben minden nemzetek között a mi magyar nemzetünk pusztul a legjobban. Drága népünk legerősebb, legvitézebb fiai, művelt, tanult társadalmunk legderékabb tagjai maradnak ott örökre a véráztatta föld alatt. Kiszámíthatatlan veszteség, elképzelhetetlen megszegényedése a jövőnek ez, amire csak gondolni is fájdalom. Hány munkás kar hanyatlott alá? Hány nagy szív és nagy elme lángja aludt ki örökre? Mennyi szeretet, mennyi reménység, mennyi nagy gondolat, mennyi nemes alkotás marad örökre megvalósulatlanul? Hány családi tűzhely, hány áldott barázda, hány tanítói, tanári szék, hány hivatalszoba, hány műhely marad örökre gazdátalan, vagy veszített el pótolhatatlan gazdát? Megtört szívek, nyomorba döntött életek, árván maradt lelkek egész légiója körülöttünk! Mi lesz velünk? Mi lesz a jövővel? Mi lesz Magyarországgal?

Szemünk önkénytelenül fordul vigasztalásért a jövő virágos kertje, a *magyar gyermeksereg* felé. Ti piciny kezek! Ti lesztek, nektek kell lennetek erős férfi karokká, áldott asszonyi karokká! Ti piciny szívek! Ti rügyező elmék! Ti lesztek, nektek kell lennetek nemes, nagy szívekké, világító, teremítő elmékké! Tőletek, belőletek várjuk a szeretetnek isteni diadalát a bűn felett, ti vagytok a jövő reménysége, bennetek szunyd egy nagy alkotásokkal, boldog jólléttel, nemes lelki kincsekkel gazdag nap a jövő, a diadalmas, boldog, győzhetetlen Magyarország! Ti vagytok a jövő királya, ti vagytok „Gyermek Öfelsége“, a kinek vérehullásával szolgál a jelen. Ti bennetek és ti általatok fog visszatérni a földre a mi bűneink által megölt Megváltó Ur Jézus Krisztus és vele az Isten országa. Hisz nem hiába mondja az Ur, hogy a ki titeket befogad, Őt és az ő Atyját fogadja be.

Valóban, testvéreim; a nemzet jövődje ott szunyd a gyermeksereg szívében. A ki a gyermeksereget védi és ápolja, a jövőt védi és ápolja és aki a gyermeket bűnös gondatlansággal hanyagolja el, rekeszti ki az éléthől vagy szívének szeretetéből, az gyilkosa a jövőnek, az hazaáruló és az ő bűne nem bocsátatik meg sem ezen, sem a más világon. Mindig, de különösen igaz az, hogy a legnagyobb kincs ezen a világon nem a föld, nem a pénz, nem a marha, hanem a gyermek. Gyermek Öfelsége! Ő uralkodik, érte van minden, érte van a háború is. Boldogabb, szerencsésebb, műveltebb, nagyobb nemzetek régóta tudják ezt és el is követnek mindenf érte, hogy a gyermek védelme és ápolása testi és lelki tekintetben egyaránt az egész nemzet életének uralkodó törvénye legyen. És ez nemcsak emberi, hanem isteni törvénye minden nemzet életének. Maga az Ur tüzi ki az ember elé a teremtéskor a célt: „Szaporodjatok, sokasodjatok, töltsétek be a földet és uralkodjatok rajta“, maga Isten tünteti ki seregeit azzal, hogy sok gyerekekkel áldja meg őket és nagy néppé teszi. A gyermeket Isten áldásának tekinti minden jóra való ember és minden haladni akaró nemzet és a legtermészetlenebb, legistentelenebb bűn a gyermekszaporodás meggátlása, vagy a gyermekhalandóság gondatlan

növelése. Dicső szövetségünket, a német nemzetet az tette győzhetetlen hatalommá, hogy a gyermekben legnagyobb kincsét látja és a gyermekvédelem minden munkájában, a gyermekáldás megbecsülésében maga a hatalmas német császár jár elől jó példával nemzete előtt. Még a mi emlékezetünkéből se vezett ki egészen az az idő, a mikor a magyar ember is „Isten áldásának“ nevezte gyermekét s a mikor tisztelettel néztünk azokra az atyákra, akiket nagy családdal „áldott meg“ az Isten. A magyar költő boldognak magasztalta azt a férfiut, „ki érzi, jövendő számos fiak atyja“ és azt mondja, hogy „jókedve az ilyet soha el nem hagyja“ Sajnos, bizony a háború előtt a magyar embert elhagyta a jókedve, ha sok volt a gyermekáldás és a magyar anyák nem büszkélkedtek azzal, hogy kinek van több és erősebb gyermeke. Lábrakapott nálunk egy gonosz szellem, mintha maga a sátán járt volna itt holmi „apostolok“ képében, hogy a gyermekáldás ellen prédikáljon. Beszért a sátán a magyar gazdák fülebe arról, hogy kár lenne a földet sok gyermek közt elosztani, jobb, ha egy sincs, vagy ha csak egy van. Beszért a magyar asszonynak arról, hogy könnyebb az élet gyermek nélkül; szebben és tovább megmarad az ifjuság szépsége nélkülök, fájdalom és gond nélkül lesz az élet egyedül, több telik cifráruhára, piperére; nem kell a házat őrizni, vigan mehetünk mulatni a szomszédba és — még rosszabb dolgokat is beszért a sátán, ti jól tudjátok ezt, magyar asszonyok. Hányszor hallottuk, hogy a magyar lány így beszért: „Csak gyermeket ne!“ Most sok keserves köny hull gyermek nélkül maradt apák és anyák szemeiből, mikor „az az egy is elesett“ Aztán, ha volt is gyermek, a magyar nép úgy gondolkozott, hogy többet ér a borju, mint a gyermek. Elszórult a szívünk, amikor láttuk, hogy a szülők gondatlansága miatt Magyarországon — minden nemzetek között — a legnagyobb volt a gyermekhalandóság. Tisztátalanság, járvány, vigyázatlanság, sőt szándékos könnyelműség ragadta el jövendőnk virágzását. Hisz úgy is elegen vagyunk! Hisz úgy is kevés a földünk! Nos, ilyenek vagyunk-e most, testvéreim, amikor az egész világ gyilkos fegyverei pusztítanak? Kevés-e most a föld, amikor nincs ki megművelje? Üresen ma-

radt tüzhelyek, özvegy asszonyok, árva gyermekek, támasz nélküli szülék, feleljetek! Vajon, ha Isten kegyelme még egyszer meg nem őriz, marad-e a kevésből is valami, ami a tiétek lesz és leszünk-e elegenden, hogy össze ne tiporjanak Sisera hadai!

Testvéreim, mi is mindannyian gyermekek voltunk egykor. És élni jó és szép, ugyebár, még most is? Ha szereted a földedet, a marhádat, testi és lelki javaidat, mondd, kinek köszönheted mindezt? Nemde szüleidnek, akik életet adtak neked? Mit gondolsz akkor, ha eszedbe jut, hogy hátha ők is így gondolkoztak volna felőled, hogy lobb volna nem születned? Vagy ha gondos szeretet helyett elhanyagoltak, halálnak dobtak volna? De ők életük felemésztésével tettek meg éretted mindent és te soha, soha meg nem hálálhatod jóságukat, csak egy módon: ha magad is gyermekéket nevelve és mindazt a szeretetet és jóságot, amelyet te kaptál szüleidtől, gyermekeidnek adod át. Én jól tudom, hogy a kifogyhatatlan türelmű és kegyelmes Isten ezzel a háborúval is jót akar. Ezzel a háborúval ülteti ő vissza trónusára a száműzött királyt, Gyermek Ófelségét.

Elszáll a lelkem tihozzátok, harcoló testvéreim, a halál szérűjére. Látom a lelketeket. Ádáz harcok tüzeiben, nehéz sebekben, kórházi ágyakon, súlyos fogságban, kietlen virrasztó éjjeleken, vagy haldokolva már, látom, hogy lelki szemeitek előtt az otthon maradt család képe lebeg: az asszony, meg a gyermekek. És különösen a gyermekek! Megjelennek előtted ők, *Istennek legnagyobb áldásai* és szenvedéseid, fájdalmaid tüzeiben gyöngéd alakjuk, ezüstös kacagásuk, rügyszó értelmük, édes szeretetük képe ad neked vigasztalást, édes örömet és édes fájdalmat, amely mégis tele van boldogsággal. Tudom, hogy mire gondolsz! Ha te még egyszer háza térhetsz, *értük* fogsz élni egészen! Nekik szenteled minden gondolatodat, rájuk pazarolod minden szeretetedet, minden munkád érettük fog folyni, bennük lesz boldogságod és békességed! Ha te még egyszer hazatérhetsz! Jól van ez így, atyámfia! Isten megtanított téged szeretni a gyermeket, a családot. Adj hálát érte és imádkozz, hogy meg is valósíthasd majd a te új szeretetedet tetteiben, a béke napjaiban. És tudom, hogy ti is, ifjú

katonák, akiknek még nincs családotok idehaza, de már szőttetek édes álmokat „arról a leányról, aki“, ti is arra gondoltok, hogy ha még egyszer haza térhettek, a családi élet lesz a ti boldogságotok tanyája. Tanuljatok most a vérzivatarban, Isten nagy leckeóráján ti is! Ti magatok is még majdnem gyermekek, állítsatok oltárt szívetekben a családnak! Őrizzétek meg testi és lelki tisztaságotokat a háború erkölcsi kísértései között Magyarország jövődjé számára! És ti itthonvalók, nagyrészt leányok és asszonyok, ti magyar nők, tanuljatok ti is szent félelemmel az Úrtól — szeretetet. Tőletek épen olyan hősiességet vár a haza, mint harcoló fiaitól. Tínektek *lelketekben* kell hősies harcot vívnotok a Sátán és az ő hadserege ellen. Hiábavaló lenne fiaink győzelme, ha ti itthon elbuknátok a harcban. A magyar nőnek az önfeláldozó szeretet küzdelmét kell most megvívnia az önző szeretetlenség ellen. És ebben a harcban a győzelmi jel: *a gyermek*. A gyermek önfeláldozó szeretete, testi és lelki védelme és ápolása menti meg a nők lelkét e nehéz idők nehéz kísértéseitől és a csüggedéstől egyaránt. — De ezentúl csakis a gyermek védelme és fejlesztése szent ügyébe befektetett önfeláldozó nagy szeretet-munka menti meg Magyarországot is a végpusztulástól.

Gyermek Őfelségének kell most újra trónjára ülnie, hogy Isten kegyelméből uralkodjék a szívek felett, mint a jövődjő királya.

Isten nagy önmegtagadást kíván most minden gyermekétől, harcolóktól és itthon levőktől egyaránt. Azt kívánja, hogy hozzunk meg minden áldozatot gyermekeinkért és gyermekeink gyermekeiért. Nemzedékekért, amelyek még az örökkévalóság méhében szenderegnek és velük együtt ott készül Isten szívében az örök béke, az örök igazság, az örök szeretet országa, amely eljövendő. Ott, ott, a messzé jövődjőben, a megszületett és megszületendő gyermekekben alszik a dicsőséges, boldog Magyarország is, mint Isten országának egyik megvalósítója a földön. Ime, alapigénk szent igazsága: „Aki e gyermekek közül egyet befogad az én nevemben, engem fogad be és aki engem befogad, nem engem fogad be, hanem azt, aki engem elbocsátott.“

A gyermekek szíven át maga a Megváltó, maga Isten közeledik e világba. Egy jobb, istenibb, szentebb élet, amiért most vér folyik, könny árad a földön. Azé a diadal, aki a gyermeknek szolgál minden legjobb szándékával és munkájával.

Az a nemzet fog győzni igazán és véglegesen, a melyik gyermekseregéből meg tudja teremteni Isten fiainak győzhetetlen hadseregét.

Harcoló és itthonmaradott testvéreim! Hassa át egész lelketeket a gyermek szeretete. Öntudatosan, egész erőtökből álljatok a gyermekek szolgálatába. Az egész nemzetet át kell hatnia annak a meggyőződésnek, hogy ügye a gyermekekkel áll, vagy esik. Vissza kell térnünk az emberi szív ősi, igazi, Istentől belénk oltott természetes érzéséhez, hogy a gyermek a legnagyobb áldás, a gyermek az élet, a jövő, a győzelem maga. Az a tudat acélozza meg a magyar katona szívét és karjait, hogy gyermekeinek boldogságáért és ezáltal Magyarországnak jövőjének boldogságáért, magának Istennek örök céljaiért küzd. Ez adjon erőt az anyáknak és testvéreknek, hogy mindent elköveessenek gyermekeik és kis testvéreik testi egészsége, lelki gyarapodása és tisztasága érdekében, ez hassa át a nemzet vezéreit, hogy a romlásnak kitett, pusztulással fenyegetett, árván maradt gyermekcsereg felkarolásával és védelmével biztosítsa a jövőt. Minden magyar szívben imádságos szeretet vegye körül Gyermek Őfelségét, mert a gyermek önzetlen szeretete és munkás felkarolása — Istentisztelet, vallás, megszentelődés, örökélet.

„Aki a gyermekek közül egyet befogad az én nevemben, engem fogad be és aki engem befogad, nem engem fogad be, hanem azt, aki engem elbocsátott.“

Fizessünk elő az Egyházi Újságra!

Az **Egyházi Újság** havonként 16—24 oldalon megjelenő vallásos folyóirat. Előfizetési díja egész esztendőre 6 K. Az **Egyházi Újság** a világháború alatt úgy a harctéren, mint a kórházakban katonáink kedvenc olvasmánya. Mélyen szántó és az örökkévalóság felé mutató cikkeivel sok sebet gyógyított és sok könnyet száritott.

Az **Egyházi Újság könyvtárában** eddig a következő füzetek jelentek meg:

1. Hittem, azért szóltam. Irta: Dr. Makkai Sándor	Ára 1.20 fill
2. Egy szó confirmált tanítványaimhoz. Irta: Dr. Imre Lajos	—,10
3. Kolozsvári emlék a világháború idejéből	—40
4. Az igazi ifjúság. Írták és Kolozsvárt, ifjúsági istentiszteleteken elmondották: Deák Sándor, Dósa Dániel, Juhász Albert, Kovács Benedek és dr. Makkai Sándor. A füzetben 8 beszéd van	—,80
5. Harctéri útunk. Irta: Barabás S. esperes	—,80
6. D. Gerhard Hilbert: „Háború a kereszt fényében és a kereszt a háború fényében.” Átdolgozta: Szász Ferenc ref. pap	—,50
7. A te hited megtart téged. Bizonyásgtétel a nehéz időkben, az Isten kegyelme által a diadalmas hitről. -- Szenvedő testvérei számára írta: Egy lelkipásztor	—,08
8. A hősök temetőjében. Irta: Barabás Samu	—,08
9. A halál kapujában. Irta: Egy lelkipásztor.....	—,08
10. Isten temploma vagyunk. Irta: Barabás Samu	—,08
11. A gyermek Őfelsége. Irta: egy lelkipásztor.....	—,08